

Täsin synag / satiriki hekaýa

Category: Hekaýalar, Kitapcy, Satiriki hekaýalar, Sözler

написано kitapcy | 23 январа, 2025

Täsin synag / satiriki hekaýa TÄSIN SYNAG

Biziň redaksiýamyza etraplardan birnäçe täsin tapyndylar iberipdirler. «Ylmy-barlag, eksperimental institutlaryň laboratoriýalarynda derňäp görüň, netijesiji bize habar berersiňiz» diýipdirler. Iberilen tapyndylaryň biri biziň ünsümüzizi özüne çekdi. Biz ilkinji nobatda, turuwbaşdan iberilen sapajyk şekilli tapynda ýapyşdyk. Barlag başlandy. Häzirki zaman tehnikasy ýetişibildiginden, aýagaldygyna işläp ugrady. Depe saçlary bireýýäm düşen alymlar ylmy derňewe gümra boldular.

– Garaja sapagyň ýogynlygy 0,07 millimetr ekeni – diýip, paýtagtymyzyň himiki institutynuň elektrohimiiýa kafedrasynyň müdiri aýtdy.

– 0,07 millimetr ýogynlykdaky zat türküläp aýtsak näme ýalyrak bolýar?! – diýip, biz alyma sowal berdik.

– Adam saçynyň ýogynlygyny göz öňüne getiräýiň – diýip, ol jogap berdi.

– Bu täsin garaža sapajykda mehaniki, fotohimiki, elektrik, ýa bolmasa, magnit ýazgysy bar bolaýmasyn – diýip, ökde bir alym mikroskopdan gözünü aýryp aýtdy. Başga biri mikroskopa çyny bilen seredip, başyny galdyrdy-da:

– Bu garaža sapajyk örän berk kremniden ediläýen ýaly, içki bir gatynda iňňän inçejik elektroprogod bar-a meňzeýär. Ýene bir gaty termoplastik özenden ybarat bolsa gerek.

Bu täsin tapyndy bilen tehniki kibernetiki institutyň alymlary, lingwistler, psihologlar, fiziologlar gyzyklanyp başladylar. Paýtagtymyzyň neýrokibernetika institutynuň işgärleri:

– Şu garaja sapajygyň ýüzündäki signallary okap görmeli. Belki, bu täsin tapyndy älemiň başga bir ýerindäki aňly-düşünjeli adamlaryň Ýere iberen zadydyr – diýdiler. Her kim bir pikiri orta atdylar.

- Munda örän ýokary çastotatnyň üýtgeýän impulslary termoelektrik usuly bilen ýazylaýan ýaly.
- A-haw, munuň her millimetrinde ýedi milliona golaý signal bar şekilli, adamlar.
- Bu ýazgylary millionlarça ýyk saklap bolýar, öçjek gümany ýok.

Ahyrsoňunda alymlar belli netijä geldiler. Garaja sapajykdaky täsin ýazgy signallary okamaly diýen pikirde durdular. Iş neýrokibernerika institutynyň işgärlerine tabşyryldy. Garaja sapajykdaky ýazgy signallaryny elektromagnit impulslaryna öwürdiler. Soňra şol termoelektron ýazgy güýçlendirilip, omega-şöhle geçirildi. «Omega-şöhle näme?» diýmegiňiz mümkin. Omega şöhle adam beýnisiniň pikirlenýän wagtyndaky çykarýan şöhlesijiň kolebaniýesi.

Neýrokibernerika institutynyň omega generatoryny alym gyzlaryň biriniň kellesime berkitdiler. Häлки garaja sapajygy metal elektroda berkidip, onam omega-generatora galtaşdyrdylar. Ýaňky alym gyz bilbil ýaly saýraberdi.

– Meniň adym Gyzylgül – diýdi.

Biz geň-taň galdyk. Sebäbi bu alym gyzyň ady Gyzylgül dälidi.

– 8 çagam bar – diýip, ol aýtdy. Tas pyňkyrypdyk. Sebäbi bu gyz entek durmuşa-da çykmandy. – Özümem etrapda, obada ýaşaýan – diýäýdi. Aşgabat nire, etrap, oba nire.

– Adamym Kemal Durdyýew. Ol etrapda baş zootehnik, kiçi wezipeli kiş dälidir. Ol malyň zootehnigi däl-de aragyň zootehnihidir. Erbet içegendir. Özümem, çagalarymam hor-homsy ýaşaýan. Artyp «Akmämet», jähennem bolmuş «Çemen», sähne edýän «Sähra» biziň rysgalymyza şärik. Horluk, açlyk-ýalaňaçlyk bilen bir mydar etse boljak. Beterinden beteri bar. Ol alkaş meni urýar. Her 20-nji asyrda-da aýalyny urýan gördüňizmi?! Görenem, eşidenem dälsiňiz.

Şu sözlerden soň alym gyz möňňürip aglamaga başlady. Sesinden durar ýaly dälidi. Bizem gamgyn bolduk. Alym gyz ejire çydaman gözlerini ýumdy. Ýüreginiň urşy peseldi. Gan basyşy haýallady. Biz muny ýa öler, ýa dälirär öýtdük. Berekella Gyzylgülüň janyna diýdik. Alym gyzyň kellesinden omega-generatoryň şlýomyny aýyrдык. Asyl, görüp otursak, şol garaja sapajyk

Kemal Durdyýewiň görgüsi ýaman aýaly Gyzylgülüň saçynyň bir tary eken. Kemal arak içip-içip, tüýs esrik ner bolup joşup, aýaly Gyzylgülüň saçyndan penje-penje ýolýan bolsa nätjek.

Gurbangylyç HYDYROW. Satiriki hekaýalar